השר מודעי — רגע אחרי הצהרת־האמונים
קוצב־לב

יצחק מודעי, אחרי השבעתו: „כדי לכנס את כל ידידי ומקורבי, צריך לשכור איצטדיון־כדורגל!"

אופיינית מכיוונו של מודעי לוותה בספקולציות פרועות: הוא שרוי בדי־כאון? חולה?

אבחנות רפואיות דימיוניות הופרכו באופן חופשי. תרם לכך גם מיספר הקילוגרמים שהשיל מודעי ממישקלו. „זהו חלק מהמילחמה ומסע ההשמצות נגדי. זהו דבר שלא ייעשה!" הודיע לי מודעי והמשיך: „אני לא מתכוון לתקוף בחזרה בעתיד הקרוב. בנושא הזה — בטח שלא. זה דבר פרטי שלי."

פניתי אל עמיתיו־יריביו של מודעי במיפלגה, אליהם כיוון את חיציו. „אני?" התפלא יורשו במישרד־המישפטים, אברהם שריר. „כשהוא היה ב־בית־חולים — אני בכלל לא הייתי בארץ!"

„מה, הוא חולה?" שאל אותי גידעון פת. „חשבתי שהוא עשה ריאטה. תמיד כשאנחנו נפגשים — אגב, הוא תמיד מאוד נחמד אליי כשהוא פוגש אותי — אנחנו מחליפים רצפטים של דיאטות. גם אני עשיתי דיאטה. רק שהעליתי, לצערי, במישקל בחזרה. לא מזמן נתתי לו אפילו את הרצפט — דיאטת־פירות של יורם אריזור. דווקא טוב מאוד שהוא הוריד במישקל. מה, הוא חולה?"

יריביו של מודעי, אחיו למיפלגה, מזמים את יתר ההאשמות שהטיחו בהם לאחרונה מקורביו. חוגי מודעי ידעו לספר השבוע אודות פתק שכתב שר בכיר במערך לשר ליברלי. „מה בעניין מודעי?" שאל איש המערך. „זה בסדר, המשיכו להתנגד..." הרגיעו עמיתו הליברלי.

השר הליברלי בן מרובר, כביכול, הכחיש באוזניי מכל וכל את הסיפור. „השתגעת?!" שאל. „שאני אשים דבר כזה בכתב?!"

סיפור אחר, שנמכר השבוע היטב בשוק סיפורי־מודעי, הוא אודות אחת ממזכירותיו של שריר, בלישכתו שב־מישרד־המישפטים. המזכירה, שמקורי־בי מודעי ידעו לנקוב בשמה, טילפנה, למשל: ביקורו המיסתורי של שר ליברלי בשבת. בביתו של משה שחל בחיפה. מטרת הביקור, על־פי הפיר־סומים, היתה לחזק את שחל בהת־נגדותו לחזרתו של מודעי לממשלה. על פי השמועה, המבקר המיסתורי לא היה אלא גידעון פת.

„אני בכלל לא יודע איפה הבחור הזה (שחל) גר בחיפה..."

מקורביו של מודעי הפיצו השבוע, כי פת לא היה צריך להתאמץ ולנסוע עד חיפה הצפונית, מכיוון שלישכתו התל־אביבית שוכנת במכון הנפט. קומה אחת מתחת לקומה שבה יושב שחל בימים שבהם הוא שוהה בתל־אביב.

„לי יש לישכה במכון־הנפט! נו, בואי ותראי לי איפה זה... הם השתגעו לגמרי!" הודיע לי פת.

פת גם הזכיר כי הוא האיש אשר יזם את הפגישה בין נשיאות המיפלגה הליברלית לבין שמיר, בעניינו של מודעי. משהבהיר שמיר לנשיאות המכובדת כי הוא תומך בחזרתו של מודעי לממשלה, נתן לו פת את בירכת־הדרך וחתם במילים: „כל מה שנותר לנו לעשות הוא רק לחכות לקפה..."

סקר סודי

הקפה לא הגיע כל־כך בקלות. שמיר, אשר מצוי ב„יחסים מצוי־יינים" עם מודעי, כפי שמגדירים שני הצדדים, עמד מאחורי הפגישה המ־פורסמת בארבע־עיניים שקיימו פרס ומודעי בביתו של פרס. בתיאום עם שמיר ובידיעתו של פרס, טילפן מודעי לפרס וקבע את הפגישה, שהיתה חשובה לו כל־כך.

שמיר, אגב, עודכן על־ידי עוזריו בדבר חרושת־השמועות סביב מצב בריאותו של מודעי. כשפרס פגש בו בביתו, עוד לא ידע על כך. עוזריו של פרס עידכנו אותו בעניין הרגיש הזה רק מאוחר יותר. בניגוד לפירסומים מייד אחרי סיומה של הפגישה המ־מושכת — כאילו לא נידונה שם שאלה חזרתו של מודעי לממשלה — סוגיה זאת עלתה שם, ועוד איך. אין זה נכון שפרס חייב להתנגד לחזרתו של מודעי למישרדי האוצר והמישפטים. „שרינו" מתנגדים בתוקף בנימוק שאלת מישרדים שהעומד בראשם חייב לעבוד בתיאום מלא עם כל מישרדי־הממשלה, והם אינם חפצים להיות בתיאום עם מודעי.

התנגדותם של שרי־המערך מספקת לפרס מיטריה אווירית מספיק רחבה, כך שהוא יכול להרשות לעצמו להיות לארג', בסיגנון: אני בסדר — אבל אין לי ברירה. ואמנם, אחרי הפגישה הסכים המערך לשובו של מודעי לממשלה.

כיסאות מוסיקליים

כך נתפר פיתרון־הביניים — שר־בלי־תיק. כך לא הצטרכה מליאת־הכנסת לאשר את חברותו של מודעי בממשלה, אלא אישרה אותו בעיסקת־חבילה עם שאר 24 שרי־הממשלה.

למודעי, שצבר אוייבים רבים במיסדרונות־הפוליטיים, היה פיתרון זה חשוב במיוחד. לכן הסכים לכהן בינתיים בתפקיד הבלתי־מוגדר. כך, בתחילת ינואר — מקורביו של מודעי הציעו לי להתייחס אף לתאריך קרוב יותר — יוכל מודעי לשוב ולהיות שר בעל תיק, באקט פשוט של הודעת ראש־הממשלה למליאת־הכנסת.

בינתיים מתנהלים מגעים בעניין התיקים הבאים בחשבון עבורו, ונש־קלים משחקי כיסאות מוסיקאליים סביב שולחן־הממשלה. אחת ההצעות היא שחיים קורפו, שהוא מישפטן בהשכלתו, יתמנה כשר־המישפטים, ואילו מודעי יקבל על עצמו את תיק־התחבורה.

הצעה אחרת היא שקורפו יתמנה כשר־המישפטים, שריר יזוז למישרד־התחבורה ואילו מודעי יירש אותו במישרד שכה אהוב על שריר — משרד התיירות.

מודעי חותר גם לשוב ולהכין בק־בינט המצומצם. בינתיים יושב שם ניסים, ואינו מגלה שום כוונה לוותר על מקומו.

אך מודעי לא מתייאש בקלות. הוא נחוש בהחלטתו. עובדה שאפילו הצה־רותיו של עוזי ברעם כנגדו לא גירו אותו לפתוח את פיו ולסכן בכך את חזרתו לממשלה.

השתיקה השתלמה לו. מייד אחרי הפירסום אודות סופו של „משבר אמצע הדרך" והפיתרון שאיפשר את שובו לממשלה, אמר לי: „עכשיו אני מרגיש כבר יותר טוב, הרבה יותר טוב..." סדרן שעמד בסמוך אליו במליאה אף ידע לספר, כי כשנשבע מודעי אמונים, ביום השני השבוע, ניתן היה להבחין כיצד הוא נאנח אנחת־רווחה ממושכת.

מה עושה שר־בלי־תיק? „אני עוד לא יודע. נראה מחר," ענה והיפנה אותי אל יגאל הורוביץ, שר־ות־תיק־בלי־תיק.

מצב־רוחו אחרי שבועתו היה כה משופר, עד כי הכריז שכדי לכנס את כל ידידיו ומקורביו, „צריך לשכור איצטדיון־כדורגל!"

שילנסקי מברך את יוסקה שפירא לרגל החלמתו
דרישת שלום דואגת מהכלא

הסיפורים שלא פורסמו

רבים הם „סיפורי מודעי". הם חלק אינטגרלי מאישיותו, שעליה נשפכו נהרות של דיו. גם אם סיפורים אחדים מועברים מפה לאוזן מבלי שנבדקו, הם כבר הפכו לפולקלור. עיקר מטרתם לחשוף את המבריק שבו, המיוחד, עם התוספת החיונית של מצבי־הרוח. הנה שני סיפורים יפים שטרם פורסמו והמעידים, מלבד על גיבורם, גם על מערכת־היחסים המורכבת שנוצרה בין פרס למודעי, במהלך תקופת עבודתם המשותפת.

סיפור א': בעידן היותו של מודעי שר־האוצר, כשרבו סיכסוכי־העבודה והעימותים התנהלו בוולויים גבוה, נהג מודעי להתבטא: „ראש הממשלה מכופף את ידיו של שר־האוצר!"

אחרי כמה התבטאויות כאלה, באחד ממשברי־המורים, החליט פרס שלא להתערב. הצדדים התבצרו בעמדותיהם הרעשניות ונו־צר קיפאון. מודעי נחפז לבקש את התערבותו של פרס. אך נתקל בסירוב מוחלט מצידו. „הפעם," אמר פרס, „ראש־הממשלה לא מכופף את ידיו של שר־האוצר!"

סיפור ב': אחרי פירסום התבטאותו של מרדכי גור כי „מודעי הוא מאניאק", ניסה מודעי להחריף את האווירה ולדחוף למשבר. במקביל הופצה שמועה כאילו פרס ומודעי עומדים להיוועד בארבע־עיניים. השמועה הוסיפה נופך דרמאתי לאירועים, והיקנ־תה להם חשיבות לאומית של ממש. מקורביו של מודעי לא טרחו להכחיש את השמועה, אם לנקוט בלשון המעטה.

בלישכתו של פרס לא ידעו עליה מאומה. ביום השבת גברו השמועות בנוגע ל„פיסגה". נמסר, כאילו עומדים השניים להיפגש במוצאי־שבת. בלוח־הזמנים של ראש־הממשלה לא הופיעה פגי־שה כזאת. לבסוף נשבר אחד מעוזריו של פרס ושאל אותו האם צפויה פגישה כזאת. „לא!" נענה.

במהלך הערב הסתבר כי השניים אכן נפגשו בביתו של אלי הורוביץ: נכון, לא בארבע־עיניים, אלא ב־160 עיניים. פשוט היתה קבלת־פנים בביתו של הורביץ, ושני האישים נכללו בין 80 המוזמ־נים.

מלישכתו של פרס מסרו הודעה ברוח דומה למחלקת־החדשות של הרדיו. הידיעה שודרה. ועורך־החדשות של המהדורות לאותו הערב ידע לספר לעוזריו של פרס על שיחת־טלפון זועמת. לה זכה ממודעי. „תתחיל לארוז!" נאמר לו.